

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami určenými na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2011.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť vytváranie finančných, materiálových a iných podmienok na plnenie úloh ochrany pred povodňami a na odstránenie ich následkov; zhodnotiť hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a dodržanie účelovosti vynaložených verejných prostriedkov.

Predmetom kontroly bolo preveriť:

1. Postavenie a pôsobnosť kontrolovaného subjektu územnej samosprávy.
2. Plnenie povinností, vyplývajúcich pre kontrolovaný subjekt zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany pred povodňami.
3. Čerpanie verejných prostriedkov na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov.
4. Projekt realizovaný obcou v rámci ochrany pred povodňami.

Kontrola bola vykonaná v obci Bernolákovo, Hlavná 111, 900 27 Bernolákovo (ďalej len „obec“) za kontrolované obdobie roku 2010 a súvisiace obdobia.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Charakteristika postavenia a pôsobnosti kontrolovaného subjektu územnej samosprávy

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Ochranu pred povodňami v rámci obecného úradu zabezpečuje oddelenie správy majetku, životného prostredia a prevádzkových činností, konkrétne referát životného prostredia a oddelenie vnútorných vecí, referát personálny, mzdový, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“), civilnej ochrany obyvateľstva (ďalej len „CO“), požiarnej ochrany (ďalej len „PO“).

Referát životného prostredia okrem iného: zabezpečuje všetky činnosti a úlohy obce pri ochrane verejnej zelene, ochrane ovzdušia, vôd a pôdneho fondu, spolupracuje s orgánmi štátnej správy pri zabezpečovaní úloh v oblasti ochrany životného prostredia, vypracúva štatistické hlásenia, správy a návrhy rozhodnutí, predkladá návrhy na vecné a finančné riešenia negatívnych javov a činností pre oblasť ochrany životného prostredia.

Referát personálny, mzdový, BOZP, CO a PO okrem iného: zabezpečuje plnenie povinností a plnenie úloh obce v oblasti CO po organizačnej, administratívnej a legislatívnej stránke, spolupracuje s orgánmi štátnej správy na úseku CO, zabezpečuje plnenie povinností a plnenie úloh obce v oblasti PO po organizačnej, administratívnej a legislatívnej stránke, spolupracuje s orgánmi štátnej správy na úseku PO a s hasičskými a záchrannými zborními.

2. Plnenie povinností, vyplývajúcich pre kontrolovaný subjekt zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany pred povodňami

Z hľadiska riadenia a zabezpečenia vykonávania opatrení na ochranu pred povodňami na území obce mala obec vypracovaný povodňový plán záchranných prác. Obec však neaktualizovala povodňový plán záchranných prác v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania (ďalej len „vyhláška MŽP SR“). Obec nepredložila aktualizovaný povodňový plán záchranných prác obvodnému úradu, čím nekonala v súlade s vyhláškou MŽP SR.

Obec v zmysle zákona o ochrane pred povodňami usmerňovala a kontrolovala činnosť osôb pri plnení úloh na úseku ochrany pred povodňami, spolupracovala v rámci svojich možností s vlastníkmi, správcami a užívateľmi toku na vykonávaní preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami v katastrálnom území obce. Obec realizovala projekt Protipovodňová ochrana katastrálneho územia (ďalej len „k. ú.“) Bernolákovo. V roku 2010 bola dokončená III. etapa uvedeného projektu.

Obec zriadila povodňovú komisiu obce a jej technický štáb. Povodňová komisia obce nezasadala v zmysle štatútu povodňovej komisie obce (ďalej len „štatút“) najmenej raz za rok.

V rámci možností zabezpečila obec pracovné sily a vecné prostriedky na ochranu pred povodňami, vyhotovila súpis vecných prostriedkov, zabezpečila ich riadne uskladnenie a udržiavanie.

Obec sa nezúčastnila v roku 2010 žiadnej povodňovej prehliadky, ktorá by bola realizovaná krajským úradom životného prostredia alebo obvodným úradom životného prostredia v súčinnosti so správcom vodohospodársky významných vodných tokov alebo správcom drobného vodného toku, vlastníkmi, správcami a užívateľmi stavieb, objektov alebo zariadení, ktoré sú umiestnené na vodnom toku, križujú vodný tok alebo sú v inundačnom území.

Vzhľadom k tomu, že v roku 2010 nebola v obci povodeň, obec nebola povinná vyhodnotiť povodňové škody a vypracovať súhrnnú správu o priebehu povodní, ich následkoch a vykonaných opatreniach.

Obec nevyužila ustanovenie zákona o vodách a o zmene zákona o priestupkoch v znení neskorších predpisov tým, že neurčila inundačné územie.

3. Čerpanie verejných prostriedkov na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov

Obci bola poskytnutá dotácia z Environmentálneho fondu (ďalej len „EF“) na projekt Protipovodňová ochrana k. ú. Bernolákovo – III. etapa (ďalej len „projekt“) v sume 60 000,00 EUR. Prijemca dotácie bol povinný zabezpečiť úhradu 5 % nákladov z iných zdrojov k priznanej dotácii v sume 3 000,00 EUR. Skutočná finančná čiastka za rok 2010 preukázaná faktúrami bola v sume 63 189,00 EUR. Z uvedenej sumy spoluúčasť obce bola v sume 3 189,00 EUR.

Kontrolovaný subjekt použil finančné prostriedky na účel stanovený v zmluve na realizáciu protipovodňovej ochrany k. ú. Bernolákovo na vodnom toku Čierna voda. Uvedené finančné prostriedky boli čerpané hospodárne a boli zúčtované so štátnym rozpočtom. Vzhľadom k tomu, že v rokoch 2009 a 2010 neboli v obci povodne, obec nečerpana finančné prostriedky na povodňové zabezpečovacie a záchranné práce a na úhradu škôd na majetku obce.

V roku 2010 boli obci poskytnuté finančné prostriedky prostredníctvom krajského úradu životného prostredia na prenesený výkon štátnej správy v sume 600,82 EUR pre 5 257 obyvateľov obce.

4. Projekt realizovaný obcou v rámci ochrany pred povodňami

4.1 Charakteristika projektu

Projekt riešil ochranu pred povodňou spôsobenou vybrežením toku Čierna voda z koryta, bol pokračovaním revitalizačných a protipovodňových aktivít realizovaných v minulých rokoch obcou a spoločnosťou. Podstatou projektu bolo odstránenie padnutých drevín z toku proti smeru prúdenia toku od Záhradnej ulice po lokalitu Sacky a odstránenie sedimentov.

Obec požiadala EF o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2010 v sume 65 590,50 EUR. Celkové náklady projektu boli stanovené v sume 69 042,63 EUR, z toho dofinancovanie obcou v sume 3 452,13 EUR. Výber dodávateľa bol stanovený na začiatok apríla 2010, koniec na jún 2010. Realizácia projektu bola stanovená na začiatok augusta 2010, koniec na október 2010.

Zmluva o poskytnutí podpory z EF formou dotácie bola uzatvorená medzi EF a obcou (ďalej len „zmluva“). Schválená bola dotácia v sume 60 000,00 EUR s podmienkou 5 % spoluúčasť obce na financovaní projektu zo sumy dotácie, t.j. 3000,00 Eur.

4.2 Realizácia projektu

Pri zákazke s nízkou hodnotou „Vypracovanie projektu Možnosti protipovodňovej ochrany v k. ú. Bernolákovo“ bol prieskum trhu vykonaný elektronicky (internet) a telefonicky. Predpokladaná hodnota zákazky bola stanovená v sume 54 580,45 EUR bez DPH. Zmluva o dielo bola uzatvorená s víťazným uchádzačom, ktorý ponúkol najnižšiu cenu. Dohodnutá bola celková cena diela v sume 63 189,00 EUR vrátane DPH a realizácia diela so začiatkom v auguste 2010 a ukončením v októbri 2010. Dotácia bola čerpaná v sume 60 000,00 EUR. Spoluúčasť obce bola v sume 3 189,00 EUR.

Na jednej faktúre chýbal podpis príjemcu dotácie a súhlas s preplatením faktúry v súlade s usmernením pre príjemcu dotácie z EF.

Obec splnila podmienku na uhradenie poslednej faktúry z EF a predložila záverečné vyhodnotenie plnenia podmienok zmluvy o poskytnutí podpory z EF formou dotácie za rok 2010 a záverečnú správu o priebehu realizácie akcie.

Obec pri realizácii projektu postupovala v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, avšak neaktualizovala smernicu o verejnom obstarávaní v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní.

Dotácia bola obci poskytnutá v súlade so zmluvou. Obec zrealizovala predmet zmluvy v súlade s projektom, fakturované boli iba vykonané práce, následne boli prefinancované oprávnené výdavky. Vecná a časová oprávnenosť výdavkov bola dodržaná.

Zhrnutie

Kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami určenými na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov bolo zistené, že obec:

- neaktualizovala povodňový plán záchranných prác v zmysle vyhlášky MŽP SR,
- nepredložila aktualizovaný povodňový plán záchranných prác obvodnému úradu, čím konala v rozpore s vyhláškou MŽP SR,
- konala v rozpore so štatútom tým, že povodňová komisia obce v priebehu roka 2010 nezasadala najmenej raz,
- nepostupovala v súlade s usmernením pre príjemcu dotácie z EF, nakoľko neuviedla súhlas s preplatením faktúry a zároveň ju nepodpísala,
- neaktualizovala smernicu o verejnom obstarávaní vzhľadom na zákon o verejnom obstarávaní.